

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 8ης Μαΐου 2003 *

Στην υπόθεση T-82/01,

VOF Josanne, με έδρα το Papendrecht (Κάτω Χώρες),

Pieter van Wijnen, κάτοικος Papendrecht,

Adrianus Jacobus van Wijnen, κάτοικος Papendrecht,

Anigje Veen, κάτοικος Meerkerk (Κάτω Χώρες),

εκπροσωπούμενοι από τους J. van Dam και Y. Ooykaas, δικηγόρους,

προσφεύγοντες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους H. van Vliet και W. Wils, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφάσεως SG (2001) D/286100 της Επιτροπής, της 9ης Φεβρουαρίου 2001, με την οποία η τελευταία απέρριψε την αίτηση των προσφευγόντων για εξαίρεση του πλοίου Josanne από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 718/1999 του Συμβουλίου, της 29ης Μαρτίου 1999, σχετικά με μια πολιτική ρύθμισης της μεταφορικής ικανότητας των κοινοτικών στόλων στην εσωτερική ναυσιπλοΐα για την προώθηση των μεταφορών διά της πλωτής οδού (ΕΕ L 90, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, J. Azizi και M. Jaeger, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 18ης Σεπτεμβρίου 2002 και της επαναλήψεως της προφορικής διαδικασίας στις 30 Ιανουαρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Ο κανονισμός (ΕΚ) 718/1999 του Συμβουλίου, της 29ης Μαρτίου 1999, σχετικά με μια πολιτική ρύθμισης της μεταφορικής ικανότητας των κοινοτικών στόλων στην εσωτερική ναυσιπλοΐα για την προώθηση των μεταφορών διά της πλωτής οδού (ΕΕ L 90, σ. 1), αποσκοπεί στη μείωση των πλεονασμάτων μεταφορικής ικανότητας που έχουν

εμφανιστεί σε όλους τους τομείς της αγοράς των μεταφορών μέσω πλωτών οδών. Προς τούτο, προβλέπεται συντονισμένο σε κοινοτικό επίπεδο πρόγραμμα διαλύσεως πλοίων καθώς και συνοδευτικά μέτρα. Ο κανονισμός 718/1999 εκφράζει τη συνέχιση των προσπαθειών που ξεκίνησαν με τη θέσπιση του κανονισμού (ΕΟΚ) 1101/89 του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 1989, σχετικά με τη διαρθρωτική εξυγίανση της εσωτερικής ναυσιπλοΐας (ΕΕ L 116, σ. 25).

- 2 Κατά το άρθρο 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 718/1999, τα «πλοία εσωτερικής ναυσιπλοΐας που μεταφέρουν εμπορεύματα μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων στις πλωτές οδούς των κρατών μελών υπόκεινται στην πολιτική ρύθμισης της μεταφορικής ικανότητας των κοινοτικών στόλων, όπως καθορίζεται στον παρόντα κανονισμό».
- 3 Το άρθρο 2, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού 718/1999 ορίζει ότι ο κανονισμός αυτός «αφορά τα πλοία μεταφοράς και τα ρυμουλκά που πραγματοποιούν μεταφορές για λογαριασμό τρίτων ή για ίδιο λογαριασμό, τα οποία είναι νηολογημένα σε κράτος μέλος ή, εάν δεν συμβαίνει αυτό, αξιοποιούνται από επιχείρηση εγκατεστημένη σε κράτος μέλος». Το άρθρο 2, παράγραφος 2, του κανονισμού 718/1999 περιλαμβάνει έναν κατάλογο των πλοίων και του λοιπού υλικού, τα οποία δεν «υπόκεινται στις διατάξεις του παρόντος κανονισμού», μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται, στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999, «ο εξοπλισμός βυθοκορήσεως, όπως τα σκάφη με κλαπέτα και οι πλωτές αποβάθρες, καθώς και τα πλωτά μηχανήματα κατασκευαστικών εταιρειών, εφόσον το υλικό αυτό δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1».
- 4 Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού 718/1999 προβλέπει, κατ' ουσία, ότι η έναρξη εκμετάλλευσης πλοίων που υπόκεινται στον παρόντα κανονισμό, πρό-

σφατης ναυπήγησης, προϋποθέτει (κανόνας «παλιό για νέο») ότι ο ιδιοκτήτης του πλοίου που πρόκειται να τεθεί σε κυκλοφορία είτε παραδίδει για διάλυση, χωρίς τη σχετική προμολόγηση, σκάφη ορισμένου εκτοπίσματος είτε καταβάλλει μια ειδική εισφορά στο ταμείο στο οποίο υπάγεται το νέο του σκάφος.

- 5 Κατά το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, «η Επιτροπή μπορεί να εξαιρεί τα πλοία ειδικών χρήσεων από το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1, μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους αντιπροσωπευτικούς οργανισμούς εσωτερικής ναυσιπλοΐας σε κοινοτικό επίπεδο». Επιπλέον, στο άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι «τα πλοία ειδικών χρήσεων πρέπει να είναι ειδικά και τεχνολογικά σχεδιασμένα για τη μεταφορά ενός μόνο τύπου εμπορευμάτων [και] να μην είναι σε θέση από τεχνική άποψη να μεταφέρουν άλλα εμπορεύματα, διότι ο συγκεκριμένος τύπος εμπορευμάτων δεν μπορεί να μεταφερθεί από πλοία που δεν διαθέτουν ειδικές τεχνικές εγκαταστάσεις. Οι πλοιοκτήτες δεσμεύονται γραπτώς ότι δεν θα μεταφέρονται άλλου είδους εμπορεύματα με τα πλοία τους, όσο θα ισχύει ο κανόνας “παλιό για νέο”».

Ιστορικό της διαφοράς

- 6 Οι προσφεύγοντες, η ομόρρυθμη εταιρία VOF Josanne και οι εταίροι της, δραστηριοποιούνται στην αγορά της ποτάμιας ναυσιπλοΐας και της βυθοκορήσεως.
- 7 Στις 27 Ιουνίου 2000, υπέβαλαν στην Επιτροπή αίτηση εξαιρέσεως ενός νεότευκτου πλοίου, με το όνομα *Josanne* (στο εξής: αίτηση εξαιρέσεως), προκειμένου να απαλλαγούν από την καταβολή της ειδικής εισφοράς που προαναφέρθηκε.
- 8 Με την αίτηση εξαιρέσεως, οι προσφεύγοντες επεσήμαναν ότι το εν λόγω σκάφος ήταν «μια αυτόνομη βυθοκόρος με ρυμούλκα», η οποία θα χρησιμοποιείτο κυρίως

για «την εκτέλεση εργασιών βυθοκορήσεως και εξαγωγής άμμου στο ίδιο το πλοίο και στις δεξαμενές που είναι προσδεμένες πλευριστά, για τη μεταφορά αυτών των υλικών και τη για διατήρηση των πυθμένων και των πλωτών οδών». Επιπλέον, υπογράμμισαν τον ειδικό χαρακτήρα του σκάφους, το οποίο φέρει εξοπλισμό αναρροφήσεως και βυθοκορήσεως, επεξεργασίας της άμμου και των χαλικιών που εξάγονται από τους πυθμένες. Οι προσφεύγοντες συνήγαγαν ότι, «εξαιτίας αυτής της σύνθετης κατασκευής και των εμποδίων που υπάρχουν στα κύτη, το πλοίο δεν είναι κατάλληλο, από τεχνικής και οικονομικής απόψεως, για τη μεταφορά εμπορευμάτων άλλων πλην των προαναφερθέντων [άμμου και χαλικιών], παρά μόνο κατόπιν ριζικής τροποποίησης της κατασκευής και του εξοπλισμού του». Τέλος, πρόσθεσαν ότι γνώριζαν ότι, «αν στο πλοίο επέρχονταν ριζικές μετατροπές, ώστε να χρησιμοποιείται και για σκοπούς άλλους από τους προαναφερθέντες, ήταν υποχρεωμένοι να συμμορφωθούν με τον κανόνα “παλιό για νέο”».

- 9 Στην αίτηση εξαιρέσεως οι προσφεύγοντες επισύναψαν, μεταξύ άλλων, αντίγραφο ενός σχεδίου συμβάσεως μεταξύ των ιδίων και της Hevo BV, μιας εταιρίας εμπορίας και μεταφορών. Το εν λόγω σχέδιο συμβάσεως φέρει ως ημερομηνία την 30ή Ιουνίου 2000 και έχει υπογραφεί μόνον από τον εκπρόσωπο της Hevo BV (στο εξής: σχέδιο συμβολαίου με τη Hevo). Από το σχέδιο αυτό προκύπτει ότι «[οι προσφεύγοντες] θα πραγματοποιούσαν κατά τη διάρκεια της περιόδου από 2000 έως και 2005, με τη βοήθεια του μηχανοκίνητου σκάφους “Josanne”, τη μεταφορά άμμου για την ανύψωση εδαφών, χώματος για την ανύψωση εδαφών, μολυσμένου χώματος και μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως, καθώς και όλες τις σχετικές εργασίες αναρροφήσεως και βυθοκορήσεως, για λογαριασμό της εταιρίας εμπορίας και μεταφορών Hevo BV, από διάφορα σημεία εξαγωγής προς διάφορους προορισμούς σε όλη την Ευρώπη, στις ισχύουσες τιμές».

- 10 Με έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2000, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επέστησαν την προσοχή των προσφευγόντων στις προβλεπόμενες από τον κανονισμό 718/1999 προϋποθέσεις χορηγήσεως εξαιρέσεως. Ειδικότερα, τόνισαν το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999, η εξαίρεση του υλικού βυθοκορήσεως από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού προϋποθέτει ότι το υλικό αυτό «δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [αυτού του κανονισμού]». Κατέληξαν δε στο συμπέρασμα ότι, «υπό την επιφύλαξη του αποτελέσματος της διενεργούμενης εξετάσεως, από τα διαβιβασθέντα έγγραφα [...] προκύπτει ότι το “Josanne” δε φαίνεται a priori να πληροί τις

προαναφερθείσες προϋποθέσεις». Τέλος, επεσήμαναν ότι ο φάκελος που τους είχε υποβληθεί δεν περιελάμβανε έναν κατάλογο, για τον οποίο γινόταν μνεία στην αίτηση εξαιρέσεως.

- 11 Στις 19 Σεπτεμβρίου 2000, προκειμένου να θεραπεύσουν αυτή την παράλειψη, οι προσφεύγοντες διαβίβασαν στις υπηρεσίες της Επιτροπής αντίγραφο των σχεδίων κατασκευής του *Josanne*.
- 12 Με έγγραφο που απέστειλαν στους προσφεύγοντες στις 29 Σεπτεμβρίου 2000, οι υπηρεσίες της Επιτροπής επεσήμαναν ότι τα σχέδια αυτά είχαν ήδη συναφθεί στην αίτηση εξαιρέσεως.
- 13 Στις 16 Οκτωβρίου 2000, βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, η Επιτροπή υπέβαλε στην κρίση της «ομάδας εμπειρογνομόνων για την πολιτική που αφορά τη μεταφορική ικανότητα και την προώθηση των κοινοτικών στόλων» (στο εξής: ομάδα εμπειρογνομόνων) την αίτηση εξαιρέσεως, διαβιβάζοντάς της περίληψη της αιτήσεως αυτής. Από τα πρακτικά της συνεδριάσεως της ομάδας εμπειρογνομόνων της 20ής Νοεμβρίου 2000, προκύπτει ότι η τελευταία τάχθηκε κατά της εξαιρέσεως του *Josanne*.
- 14 Με έγγραφο της 9ης Φεβρουαρίου 2001 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), η Επιτροπή γνωστοποίησε στους προσφεύγοντες ότι δεν θα τους χορηγούσε την εξαίρεση που είχαν ζητήσει.
- 15 Με την απόφασή της η καθής εξηγούσε ότι, βάσει των στοιχείων που της παρέσχαν οι προσφεύγοντες, το *Josanne* δεν μπορούσε να θεωρηθεί εξοπλισμός βυθοκορήσεως

κατά την έννοια του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999, εφόσον, σύμφωνα με το σχέδιο συμβάσεως με τη Ηένοο, προοριζόταν να πραγματοποιηεί, πέρα από ενδεχόμενες εργασίες αναρροφήσεως και βυθοκορήσεως, τη μεταφορά άμμου για την ανύψωση εδαφών, χώματος για την ανύψωση εδαφών, μολυσμένου χώματος και μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως. Ομοίως, η Επιτροπή θεώρησε ότι το *Josanne* δεν πληρούσε τα κριτήρια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999 για την εξαίρεση των ειδικών σκαφών, λαμβανομένης υπόψη της «[...] ικανότητάς του να μεταφέρει διάφορα είδη εμπορευμάτων», και ότι «η έναρξη εκμεταλλεύσεώς του θα συμβάλει συνεπώς στην αύξηση της μεταφορικής ικανότητας του στόλου». Η καθής πρόσθεσε ότι και η ομάδα εμπειρογνομόνων είχε ταχθεί κατά της εξαίρεσεως.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 16 Με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 6 Απριλίου 2001, οι προσφεύγοντες άσκησαν την παρούσα προσφυγή.
- 17 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (τρίτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, το Πρωτοδικείο κάλεσε, στις 15 Ιουλίου 2002, τους διαδίκους να απαντήσουν σε ορισμένες ερωτήσεις και να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα. Οι διάδικοι συμμορφώθηκαν προς τα ανωτέρω.
- 18 Καταρχάς, οι διάδικοι αγόρευαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002. Κατά τη συνεδρίαση αυτή, οι προσφεύγοντες και η καθής κατέθεσαν ορισμένα έγγραφα. Το Πρωτοδικείο αποφάσισε να περιλάβει προσωρινά τα έγγραφα αυτά στον φάκελο της υποθέσεως, επιφυλασσόμενο για την τελική απόφαση επί του θέματος. Επιπλέον, το Πρωτοδικείο ζήτησε από την καθής να προσκομίσει αντίγραφα αποφάσεων που εκδόθηκαν

πριν από την προσβαλλόμενη απόφαση και αφορούσαν αιτήσεις εξαιρέσεως για βυθοκόρους που εκτελούν μεταφορές, καθώς και όλα τα σχετικά έγγραφα. Η καθής συμμορφώθηκε και οι προσφεύγοντες υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί των εγγράφων αυτών, προβάλλοντας στο στάδιο αυτό δύο νέους ισχυρισμούς. Υπό τις συνθήκες αυτές, με διάταξη της 13ης Δεκεμβρίου 2002, το Πρωτοδικείο αποφάσισε, δυνάμει του άρθρου 62 του Κανονισμού Διαδικασίας του, να διατάξει την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας και να υποβάλει στην καθής γραπτές ερωτήσεις επί των εγγράφων αυτών. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου επί των δύο αυτών νέων ισχυρισμών κατά τη δεύτερη επ' ακροατηρίου συζήτηση, η οποία διεξήχθη στις 30 Ιανουαρίου 2003 και κατά την οποία η καθής κατέθεσε ορισμένα έγγραφα.

19 Οι προσφεύγοντες ζητούν από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την προσβαλλομένη απόφαση·

- να καταδικάσει την καθής στα δικαστικά έξοδα.

20 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή·

- να καταδικάσει τους προσφεύγοντες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

- 21 Με δικόγραφο της προσφυγής, οι προσφεύγοντες προτείνουν τρεις λόγους ακυρώσεως. Με τον κύριο λόγο υποστηρίζουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αντιβαίνει στο άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999. Επικουρικώς, ισχυρίζονται ότι η απόφαση αυτή εκδόθηκε κατά παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, καθόσον η Επιτροπή αφενός έκρινε ότι το *Josanne* δεν ήταν πλοίο ειδικών χρήσεων κατά την έννοια αυτής της διατάξεως και αφετέρου δεν προέβη σε προσήκουσα διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους αντιπροσωπευτικούς οργανισμούς εσωτερικής ναυσιπλοΐας σε κοινοτικό επίπεδο.
- 22 Με τις παρατηρήσεις τους επί των εγγράφων που κατέθεσε η καθής όταν της το ζήτησε το Πρωτοδικείο, οι προσφεύγοντες προτείνουν δύο νέους λόγους ακυρώσεως, που αντλούνται από την παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της προηγούμενης ακροάσεως.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 23 Οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η καθής, κρίνοντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι το *Josanne*, πέραν των εργασιών βυθοκορήσεως, πραγματοποιεί επίσης μεταφορές εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού 718/1999], παρέβη το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού αυτού.

- 24 Κατά τους προσφεύγοντες, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999, απόκειται στην Επιτροπή — και όχι στους αιτούντες την εξαίρεση — να αποδείξει ότι μια αυτόνομη βυθοκόρος υπάγεται εντούτοις στον κανονισμό αυτό, εξαιτίας της χρησιμοποίησής της για μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 του ίδιου κανονισμού. Η Επιτροπή δεν μπορούσε συναφώς να συναγάγει έγκυρα από την αίτηση εξαίρεσεως και τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα ότι το *Josanne* χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια αυτής της διατάξεως.
- 25 Κατά πρώτον, οι προσφεύγοντες επικαλούνται τη συνημμένη στην προσφυγή έκθεση εμπειρογνομόνων, που συντάχθηκε στις 3 Απριλίου 2001.
- 26 Εν συνεχεία, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι, αντίθετα από όσα επισημαίνει η Επιτροπή με την προσβαλλόμενη απόφαση, από το σχέδιο συμβάσεως με τη Hevo — το οποίο άλλωστε ουδέποτε υπέγραψαν — δεν προκύπτει ότι το *Josanne* θα χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση μεταφορών κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού 718/1999. Το γεγονός ότι το σχέδιο συμβάσεως αναφέρει ότι το *Josanne* θα χρησιμοποιείται σε διαφορετικά σημεία στην Ευρώπη δεν σημαίνει ότι θα μεταφέρει άμμο και χώμα από το ένα άκρο της Ευρώπης στο άλλο.
- 27 Συναφώς, οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η μεταφορά των υπολειμμάτων της βυθοκορήσεως, από τον τόπο εξαγωγής στον τόπο εκφόρτωσης, με το ίδιο πλοίο είναι συνυφασμένη με τις εργασίες βυθοκορήσεως. Επισημαίνουν ότι μια βυθοκόρος δεν πραγματοποιεί «σνήθως» μεταφορές άλλες πέραν της απαραίτητης για την εκφόρτωση των υπολειμμάτων σε χώρο απορρίψεως. Κατά τους προσφεύγοντες, όμως, αυτό το είδος μεταφοράς είναι εντελώς διαφορετικής φύσεως από τη «μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού 718/1999]», για την οποία κάνει λόγο το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του ίδιου κανονισμού. Πράγματι, κατά τους προσφεύγοντες, η προώθηση των υπολειμμάτων βυθοκορήσεως σε χώρο απορρίψεως από αυτόνομες βυθοκόρους εντάσσεται σε τελείως διαφορετική αγορά απ' ό,τι η εμπορική μεταφορά, ήτοι η «μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού 718/1999]», για την οποία χρησιμοποιούνται, εν γένει, σκεπαστές φορητήγιδες και όχι βυθοκόροι, όπως το *Josanne*.

- 28 Οι προσφεύγοντες συνάγουν από τα ανωτέρω ότι το *Josanne* δεν συμβάλλει στην αύξηση της υφιστάμενης μεταφορικής ικανότητας στην αγορά της ποτάμιας μεταφοράς άμμου και χώματος. Αντιθέτως, με τη βυθοκόρηση, το *Josanne* δημιουργεί ένα φορτίο που μπορεί μεταφερθεί με σκεπαστές φορτηγίδες και αυξάνει έτσι την προσφορά σε αυτή την αγορά. Ομοίως, οι προσφεύγοντες δεν δέχονται ότι η χορήγηση της εξαιρέσεως που αιτούνται για το *Josanne* τους παρέχει οποιοδήποτε πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών τους. Επαναλαμβάνουν δε επ' αυτού ότι η έχουσα εμπορική σημασία μεταφορά εμπορευμάτων, όπως η μεταφορά άμμου και χώματος, πραγματοποιείται συνήθως με σκεπαστές φορτηγίδες. Κατά τους προσφεύγοντες, όμως, λόγω του ειδικού χαρακτήρα του *Josanne* και συνεπώς λόγω του υψηλού κόστους κατασκευής του (που υπερβαίνει κατά 500 000 ευρώ περίπου το κόστος μιας σκεπαστής φορτηγίδας), δεν είναι καθόλου συμφέρουσα, από εμπορικής απόψεως, η πραγματοποίησή της με τέτοιας μεταφοράς με το *Josanne*.
- 29 Επιπλέον, σε απάντησή τους σε μια γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου, οι προσφεύγοντες υποστήριξαν ότι ο ειδικός χαρακτήρας του *Josanne*, ως πλοίου σχεδιασμένου αποκλειστικά για εργασίες βυθοκορήσεως, προκύπτει και από ένα έγγραφο που φέρει τον τίτλο «κατάλογος των ειδικών χαρακτηριστικών του εξοπλισμού βυθοκορήσεως, φορτώσεως και εκφορτώσεως» (στο εξής: κατάλογος των ειδικών χαρακτηριστικών), τον οποίο υπέβαλαν στην Επιτροπή μαζί με την αίτηση εξαιρέσεως, χωρίς ωστόσο να κρατήσουν αντίγραφο.
- 30 Η καθής θεωρεί ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999 συνιστά παρέκκλιση από το ισχύον γενικό καθεστώς που θέσπισε ο εν λόγω κανονισμός και ως εκ τούτου η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά, ενόψει των σκοπών του κανονισμού. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι το βάρος να αποδείξουν την πλήρωση όλων των προϋποθέσεων εφαρμογής αυτής της παρεκκλίσεως φέρουν οι αιτούντες την εξαίρεση. Αναφερόμενη, όμως, στην αίτηση εξαιρέσεως και στο σχέδιο συμβάσεως με τη Hevo, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι στην προκειμένη περίπτωση οι προσφεύγοντες δεν προσκόμισαν τις σχετικές αποδείξεις και ως εκ τούτου η ίδια δεν μπορούσε να τους χορηγήσει την εξαίρεση. Εξάλλου, επικαλούμενη την αλληλογραφία που είχε με τους προσφεύγοντες, η καθής αρνείται ότι έλαβε αντίγραφο του καταλόγου των ειδικών χαρακτηριστικών κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 31 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ' του κανονισμού 718/1999, δεν υπόκειται στις διατάξεις αυτού του κανονισμού «ο εξοπλισμός βυθοκορήσεως, όπως τα σκάφη με κλαπέτα και οι πλωτές αποβάθρες, καθώς και τα πλωτά μηχανήματα κατασκευαστικών εταιρειών, εφόσον το υλικό αυτό δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1». Κατά το άρθρο 1 του κανονισμού αυτού, ως «μεταφορά εμπορευμάτων» νοείται η μεταφορά «μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων στις πλωτές οδούς των κρατών μελών».
- 32 Με την προσβαλλόμενη απόφαση, η καθής δεν αμφισβήτησε το γεγονός ότι το *Josanne* αποτελεί «εξοπλισμό βυθοκορήσεως» κατά την έννοια αυτής της διατάξεως. Ωστόσο, θεώρησε ότι οι προσφεύγοντες δεν αποδείκνυαν ότι το *Josanne* δεν χρησιμοποιείται για τη «μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού 718/1999]».
- 33 Επιβάλλεται εκ προοιμίου η διαπίστωση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999 συνιστά, όπως υπογραμμίζει και η καθής, παρέκκλιση από το ισχύον γενικό καθεστώς που θέσπισε ο κανονισμός 718/1999 και ως εκ τούτου η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται στενά, ενόψει των σκοπών του κανονισμού 718/1999 (απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Οκτωβρίου 1998, T-155/97, *Natural van Dam και Danser Container Line κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1998, σ. II-3921, σκέψη 31). Ομοίως, η Επιτροπή θεωρεί ορθώς ότι το βάρος να αποδείξουν την πλήρωση όλων των προϋποθέσεων εφαρμογής αυτής της παρέκκλισεως φέρουν οι αιτούντες εξαιρεση βάσει του κανονισμού 718/1999 (απόφαση του Πρωτοδικείου της 1ης Φεβρουαρίου 2000, T-63/98, *Transpo Maastricht και Ooms κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2000, σ. II-135, σκέψη 62).
- 34 Εν συνεχεία, πρέπει να υπομνησθεί ότι η νομιμότητα μιας κοινοτικής πράξεως πρέπει να εκτιμάται σε συνάρτηση μόνο με τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο εκδόσεως αυτής της πράξεως (προπαρατεθείσα απόφαση *Transpo Maastricht*

και Ooms κατά Επιτροπής, σκέψη 55). Συνεπώς, η έκθεση των εμπειρογνομόνων της 3ης Απριλίου 2001, που κατέθεσαν στο Πρωτοδικείο οι προσφεύγοντες και η οποία είχε συνταχθεί μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη κατά την εκτίμηση της νομιμότητας της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Αναφορικά δε με τον κατάλογο των ειδικών χαρακτηριστικών τον οποίο η καθής αρνείται ότι έλαβε και του οποίου οι προσφεύγοντες δηλώνουν ότι δεν έχουν κρατήσει αντίγραφο, διαπιστώνεται ότι το έγγραφο αυτό μνημονεύεται στον πίνακα των συνημμένων στην αίτηση εξαιρέσεως εγγράφων. Ωστόσο, από την αλληλογραφία μεταξύ των προσφευγόντων και της καθής, η οποία υποβλήθηκε από την τελευταία στο Πρωτοδικείο, προκύπτει σαφώς ότι αυτός ο κατάλογος δεν περιλαμβανόταν μεταξύ των συνημμένων στην αίτηση εξαιρέσεως εγγράφων. Συνεπώς, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να επικαλεστούν λυσιτελώς αυτό το έγγραφο για να αποδείξουν ότι το *Josanne* δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για μεταφορές εμπορευμάτων.

35 Δεδομένων των ανωτέρω, είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν η καθής έσφαλε κατά την εκτίμησή της θεωρώντας, βάσει των στοιχείων που της παρέσχαν οι προσφεύγοντες στο πλαίσιο της αιτήσεως εξαιρέσεως, ότι οι τελευταίοι δεν αποδείκνυαν ότι το *Josanne* δεν μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για τη «μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού 718/1999]».

36 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, με την αίτηση εξαιρέσεως, οι ίδιοι οι προσφεύγοντες ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι δραστηριοποιούνταν «στην αγορά της ποτάμιας ναυσιπλοΐας και της βυθοκορήσεως» και ότι το *Josanne* ήταν σχεδιασμένο για την εκτέλεση «εργασιών βυθοκορήσεως, εξαγωγής άμμου στο ίδιο το πλοίο και στις δεξαμενές που είναι προσδεμένες πλευριστά, για τη μεταφορά αυτών των υλικών και τη διατήρηση των πυθμένων και των πλωτών οδών». Ομοίως, με την αίτησή τους επεσήμαναν ότι το εν λόγω πλοίο είναι ένα «πολυλειτουργικό μηχάνημα», το οποίο φέρει κυρίως «εξοπλισμό επεξεργασίας της άμμου και των χαλικιών», και κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι «το πλοίο δεν είναι κατάλληλο, από τεχνικής και οικονομικής απόψεως, για τη μεταφορά εμπορευμάτων άλλων πλην των προαναφερθέντων, παρά μόνο κατόπιν μιας ριζικής τροποποίησης της κατασκευής και του εξοπλισμού του». Επιπλέον, στο σχέδιο του πλοίου που οι προσφεύγοντες υπέβαλαν στην Επιτροπή μαζί με την αίτηση εξαιρέσεως, για τον χαρακτηρισμό του *Josanne* χρησιμοποιείται ο όρος «Beunschip» (μηχανοκίνητη φορτηγίδα). Κατά τη συνεδρίαση όμως της 30ής Ιανουαρίου 2003, η καθής επεσήμανε, χωρίς να αντικρουστεί ως προς αυτό, ότι η χρήση του συγκεκριμένου όρου δεν αποκλείει ότι το πλοίο μπορεί να χρησιμοποιείται και για εμπορικές μεταφορές.

- 37 Επιπλέον, από το συνημμένο στην αίτηση εξαιρέσεως σχέδιο συμβάσεως με τη Hevoο προκύπτει ότι η εταιρία Hevoο BV είναι «εταιρία μεταφοράς υλικών για την κατασκευή πλωτών οδών και έργων υποδομής από σκυρόδεμα» («Handel in vervoer van materialen t.b.v. water-, wegen- en betonbouw»). Σύμφωνα με αυτό το σχέδιο συμβάσεως, οι προσφεύγοντες θα πραγματοποιούσαν «κατά τη διάρκεια της περιόδου από 2000 έως και 2005, με τη βοήθεια του μηχανοκίνητου σκάφους “Josanne”, τη μεταφορά άμμου για την ανύψωση εδαφών, χώματος για την ανύψωση εδαφών, μολυσμένου χώματος και μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως, καθώς και όλες τις ενδεχόμενες εργασίες αναρροφήσεως και βυθοκορήσεως, για λογαριασμό της εταιρίας εμπορίας και μεταφορών HEVOO BV, από διάφορα σημεία εξαγωγής προς διάφορους προορισμούς σε όλη την Ευρώπη, στις ισχύουσες τιμές». Τέλος, στο σχέδιο συμβάσεως οριζόταν ότι η εταιρία Hevoο BV θα αναλάμβανε «την φόρτωση και την εκφόρτωση του σκάφους».
- 38 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, μολονότι στην αίτηση εξαιρέσεως οι προσφεύγοντες βεβαιώνουν ότι το *Josanne* θα χρησιμοποιείτο κυρίως για εργασίες βυθοκορήσεως, πολλά στοιχεία της εν λόγω αιτήσεως, όπως το σχέδιο του πλοίου και το σχέδιο συμβάσεως με τη Hevoο, που είχαν επισυναφθεί στην αίτηση, αποτελούν ενδείξεις για το ότι το πλοίο αυτό μπορούσε, πέραν αυτών των εργασιών βυθοκορήσεως, να χρησιμοποιηθεί και για δραστηριότητες μεταφοράς εμπορευμάτων.
- 39 Εξάλλου, κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002, οι προσφεύγοντες αναγνώρισαν ότι τα διαφορετικά αυτά στοιχεία μπορούσαν να προκαλέσουν σύγχυση, καθόσον ήταν πιθανό να συναχθεί το συμπέρασμα ότι εκτελούνταν μεταφορές σε μεγάλες αποστάσεις.
- 40 Οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν, κατ' ουσία, για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου, ότι οι δραστηριότητες μεταφοράς, για τις οποίες γινόταν λόγος στην αίτηση εξαιρέσεως και στο σχέδιο συμβάσεως με τη Hevoο, περιορίζονταν στη μεταφορά υπολειμμάτων βυθοκορήσεως, η οποία, ως δραστηριότητα, έπρεπε να θεωρηθεί συνυφασμένη με τη βυθοκόρηση. Η καθής δεν αμφισβητεί ότι η μεταφορά υπολειμμάτων βυθοκορήσεως μπορεί, ως εργασία, να θεωρηθεί συνυφασμένη με τη βυθοκόρηση, αν περιορίζεται σαφώς και αυστηρώς σε ό,τι είναι αναγκαίο για την πραγματοποίηση αυτής της εργασίας. Ωστόσο, όπως ορθώς επισημαίνει η καθής, οι προσφεύγοντες δεν προσδιόρισαν, με την αίτηση εξαιρέσεως, τη φύση και την

εμβέλεια των μεταφορών που σκόπευαν να πραγματοποιούν με το *Josanne*. Αντιθέτως μάλιστα, βάσει των στοιχείων που παρέσχαν οι προσφεύγοντες με την αίτηση εξαιρέσεως, η καθής μπορούσε εύλογα να θεωρήσει ότι το *Josanne* μπορούσε και επρόκειτο να πραγματοποιεί, πέραν των εργασιών βυθοκορήσεως, και μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού 718/1999, ήτοι μεταφορά εμπορευμάτων μεταξύ δύο ή περισσότερων σημείων στις πλωτές οδούς των κρατών μελών.

- 41 Συνεπώς, λαμβανομένου υπόψη ότι το άρθρο 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999 πρέπει να ερμηνεύεται στενά, ενόψει του σκοπού του κανονισμού, όπως αυτός διατυπώνεται στην πρώτη αιτιολογική σκέψη του κειμένου αυτού, ήτοι της μειώσεως του πλεονάσματος μεταφορικής ικανότητας των στόλων εσωτερικής ναυσιπλοΐας, οι προσφεύγοντες δεν αποδεικνύουν ότι η Επιτροπή έσφαλε κατά την εκτίμησή της ότι το *Josanne*, πέραν των εργασιών βυθοκορήσεως, χρησιμοποιούνταν επίσης για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού και ότι, ως εκ τούτου, η παρέκκλιση, της οποίας την εφαρμογή ζητούσαν οι προσφεύγοντες, δεν μπορούσε να εφαρμοστεί στην περίπτωση τους.

- 42 Κατά συνέπεια, αυτός ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, σχετικά με την κρίση της Επιτροπής ότι το Josanne δεν ήταν πλοίο ειδικών χρήσεων

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 43 Οι προσφεύγοντες θεωρούν ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, κρίνοντας, με την προσβαλλόμενη απόφαση, ότι το *Josanne* μπορούσε να μεταφέρει διάφορα είδη εμπορευμάτων και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν πλοίο ειδικών χρήσεων κατά την έννοια αυτής της διατάξεως.

- 44 Καταρχάς, κατά τους προσφεύγοντες, από τον φάκελο που υπέβαλαν στην Επιτροπή προκύπτει ότι το *Josanne* είναι πλοίο σχεδιασμένο ειδικά και τεχνολογικά για τη μεταφορά ενός μόνον τύπου εμπορευμάτων, ήτοι υπολειμμάτων βυθοκορήσεως (ή μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως). Το γεγονός ότι διάφορα στοιχεία του φακέλου αποτελούν ένδειξη για το ότι το *Josanne* θα μεταφέρει, μεταξύ άλλων, άμμο ή χώμα για την ανύψωση εδαφών δεν αναιρεί την ορθότητα του συμπεράσματος αυτού. Πράγματι, στα έγγραφα αυτά χρησιμοποιούνται διαφορετικοί όροι μόνο σε συνάρτηση με τη μεταγενέστερη χρήση των υπολειμμάτων βυθοκορήσεως. Εντούτοις, κατά τους προσφεύγοντες, πρόκειται εν πάση περιπτώσει για ένα μόνο «τύπο εμπορευμάτων» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, ήτοι για υλικά που εξάγονται στο πλαίσιο των εργασιών βυθοκορήσεως. Ισχυρίζονται δε εκ νέου ότι το *Josanne* ήταν ακατάλληλο, τόσο τεχνικώς όσο και οικονομικώς, να χρησιμοποιηθεί για τη μεταφορά άλλου είδους εμπορευμάτων.
- 45 Κατά δεύτερον, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι το *Josanne* δεν ανταγωνίζεται τα πλοία που είναι σχεδιασμένα για τη μεταφορά εμπορευμάτων και τα οποία δεν διαθέτουν ειδικές τεχνικές εγκαταστάσεις κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, διότι μια βυθοκόρος μπορεί να μεταφέρει μόνο υπολείμματα βυθοκορήσεως. Έτσι, κατά τους προσφεύγοντες, αφενός μια βυθοκόρος δεν μεταφέρει άλλου τύπου εμπορεύματα πλην των μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως και αφετέρου ένα πλοίο μη ειδικών χρήσεων, που δεν διαθέτει τις ειδικές τεχνικές εγκαταστάσεις μιας βυθοκόρου, δεν είναι σε θέση να μεταφέρει μολυσμένα υπολείμματα βυθοκορήσεως και εξάλλου, δεν του χορηγείται η απαραίτητη άδεια για τη μεταφορά αυτών των υλικών.
- 46 Η καθής αναφέρεται στην αίτηση εξαιρέσεως και στο σχέδιο συμβάσεως με τη Ηεννο και υποστηρίζει ότι οι προσφεύγοντες δεν απέδειξαν ότι το *Josanne* είναι πλοίο ειδικών χρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 47 Δυνάμει του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, «η Επιτροπή μπορεί να εξαιρεί ορισμένα πλοία από το πεδίο εφαρμογής του και να απαλλάσσει εν

συνεχία τους πλοιοκτήτες από την καταβολή της προβλεπόμενης από τον κανονισμό ειδικής εισφοράς, εφόσον πρόκειται για “πλοία ειδικών χρήσεων”». Επιπλέον, στο άρθρο αυτό διευκρινίζεται ότι τα πλοία αυτά «πρέπει να είναι ειδικά και τεχνολογικά σχεδιασμένα για τη μεταφορά ενός μόνο τύπου εμπορευμάτων» και «να μην είναι σε θέση από τεχνική άποψη να μεταφέρουν άλλα εμπορεύματα, διότι ο συγκεκριμένος τύπος εμπορευμάτων δεν μπορεί να μεταφερθεί από πλοία που δεν διαθέτουν ειδικές τεχνικές εγκαταστάσεις. Οι πλοιοκτήτες δεσμεύονται γραπτώς ότι δεν θα μεταφέρονται άλλου είδους εμπορεύματα με τα πλοία τους, όσο θα ισχύει ο κανόνας “παλιό για νέο”».

- 48 Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν, στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή έσφαλε κατά την εκτίμησή της, θεωρώντας, βάσει της αιτήσεως εξαιρέσεως και των συνημμένων σε αυτήν εγγράφων, ότι οι προσφεύγοντες δεν απεδείκνυαν ότι το *Josanne* ήταν πλοίο ειδικών χρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999.
- 49 Λαμβανομένου υπόψη ότι η εν λόγω διάταξη συνιστά παρέκκλιση από το ισχύον γενικό καθεστώς, πρέπει να εφαρμοστούν, στο πλαίσιο αυτό, οι ήδη μνημονευθείσες ανωτέρω στη σκέψη 33 αρχές περί ερμηνείας και κατανομής του βάρους αποδείξεως. Ομοίως, μόνο τα στοιχεία που ήταν διαθέσιμα κατά τον χρόνο εκδόσεως της προβαλλόμενης αποφάσεως μπορούν να ληφθούν υπόψη.
- 50 Καταρχάς, πρέπει να υπομνησθεί ότι από την αίτηση εξαιρέσεως προκύπτει ότι το *Josanne* ήταν σε θέση να μεταφέρει άμμο και χαλίκια (βλ. ανωτέρω σκέψη 36). Ομοίως, πρέπει να υπομνησθεί ότι στο σχέδιο συμβάσεως με τη Hevoο προβλεπόταν ότι το *Josanne* θα πραγματοποιούσε «τη μεταφορά άμμου για την ανύψωση εδαφών, χώματος για την ανύψωση εδαφών, μολυσμένου χώματος και μολυσμένων υπολειμμάτων βυθοκορήσεως [...] από διάφορα σημεία εξαγωγής προς διάφορους προορισμούς σε όλη την Ευρώπη» και ότι η εταιρεία Hevoο BV θα αναλάμβανε «την φόρτωση και την εκφόρτωση του σκάφους».
- 51 Βάσει, όμως, αυτών των στοιχείων, η Επιτροπή μπορούσε εύλογα να συναγάγει ότι το *Josanne* δεν ήταν ειδικά και τεχνολογικά σχεδιασμένο για τη μεταφορά ενός μόνο

τύπου εμπορευμάτων, αλλά ότι, αντιθέτως, προβλεπόταν η μεταφορά διαφόρων ειδών εμπορευμάτων με το πλοίο αυτό. Ακόμη και αν το σύνολο των υπολειμμάτων βυθοκορήσεως που μεταφέρονται στο εγγύτερο σημείο για εκφόρτωση έπρεπε να εκληφθεί, όπως επισημαίνουν οι προσφεύγοντες, ως «ένας μόνον τύπος εμπορευμάτων» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999, από τη διατύπωση που χρησιμοποιήθηκε στο σχέδιο συμβάσεως με τη Ηεννοο προκύπτει εντούτοις ότι το Josanne δεν θα μετέφερε μόνο υλικά που εξάγονται από τον βυθό κατά τη διάρκεια των εργασιών βυθοκορήσεως αλλά και εμπορεύματα που προέρχονται από άλλες δραστηριότητες. Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή μπορούσε νομίμως να θεωρήσει ότι τα άλλα αυτά υλικά δεν μπορούν, εν πάση περιπτώσει, να θεωρηθούν ως «ένας μόνον τύπος εμπορευμάτων» κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999.

- 52 Ομοίως, βάσει των στοιχείων που παρέσχαν οι προσφεύγοντες κατά τη διοικητική διαδικασία, η Επιτροπή μπορούσε εύλογα να συναγάγει ότι το Josanne ήταν «σε θέση από τεχνική άποψη να μεταφέρει άλλα εμπορεύματα». Αντιθέτως μάλιστα, αυτά τα στοιχεία μπορούσαν να εκληφθούν μάλλον υπό την έννοια ότι το Josanne είναι σε θέση να πραγματοποιεί, πέραν των εργασιών βυθοκορήσεως, και τη μεταφορά διαφόρων εμπορευμάτων, όπως άμμου, χώματος ή χαλικιών. Ο ισχυρισμός των προσφευγόντων ότι το Josanne δεν ήταν σε θέση από οικονομική άποψη να μεταφέρει άλλα εμπορεύματα δεν αρκεί για να αναιρέσει αυτό το συμπέρασμα, καθόσον από το σαφές γράμμα του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999 προκύπτει ότι η εξαίρεση μπορεί να χορηγηθεί μόνο για πλοία που «δεν είναι σε θέση από τεχνική άποψη» να μεταφέρουν άλλα εμπορεύματα.

- 53 Τέλος, βάσει πάντα των στοιχείων που διαλαμβάνονται στην αίτηση εξαιρέσεως και των συνημμένων εγγράφων, η καθής ορθώς έκρινε ότι το Josanne δεν πληρούσε ούτε την προϋπόθεση να μην μπορεί «ο συγκεκριμένος τύπος εμπορευμάτων [...] να μεταφερθεί από πλοία που δεν διαθέτουν ειδικές τεχνικές εγκαταστάσεις». Πράγματι, οι προσφεύγοντες δεν αμφισβήτησαν το γεγονός ότι υλικά όπως τα προαναφερθέντα στις προηγούμενες σκέψεις μπορούν να μεταφέρονται και από πλοία μη ειδικών χρήσεων.

- 54 Συνεπώς, οι προσφεύγοντες δεν αποδεικνύουν, ως όφειλαν, ότι η Επιτροπή υπερέβη την εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει, κρίνοντας, βάσει των παρασχεθέντων από αυτούς στοιχείων, ότι το Josanne δεν πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999 για την εξαίρεση των πλοίων ειδικών χρήσεων.
- 55 Κατά συνέπεια, και αυτός ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 6, του κανονισμού 718/1999 και ο οποίος στηρίζεται στον ισχυρισμό ότι η Επιτροπή δεν προέβη σε προσήκουσα διαβούλευση με τα κράτη μέλη και τους αντιπροσωπευτικούς οργανισμούς εσωτερικής ναυσιπλοΐας σε κοινοτικό επίπεδο

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 56 Με το δικόγραφο της προσφυγής, οι προσφεύγοντες επισημαίνουν ότι, σύμφωνα με την προσβαλλόμενη απόφαση, η καθής διαβουλεύτηκε με την ομάδα εμπειρογνομόνων και ότι η τελευταία τάχθηκε κατά της χορηγήσεως εξαιρέσεως. Παρατηρούν όμως ότι στην προσβαλλόμενη απόφαση δεν περιλαμβάνονται οι λόγοι και η βάση επί των οποίων θεμελιώθηκε αυτή η κρίση της ομάδας εμπειρογνομόνων.
- 57 Όσον αφορά τα έγγραφα που είναι συνημμένα στο υπόμνημα αντικρούσεως, ήτοι, αφενός, ένα απόσπασμα της αιτήσεως για γνωμοδότηση που υπέβαλε η καθής στην ομάδα εμπειρογνομόνων στις 16 Οκτωβρίου 2000 και, αφετέρου, ένα απόσπασμα των πρακτικών της συνεδριάσεως της ομάδας στις 20 Νοεμβρίου 2000 (βλ. ανωτέρω

σκέψη 13), οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν, με το υπόμνημα απαντήσεως, ότι η καθής δεν προέβη προσηκόντως σε διαβούλευση με την ομάδα εμπειρογνομόνων. Εκτιμούν, κατά πρώτον, ότι η καθής δεν διαβίβασε στην ομάδα εμπειρογνομόνων το πλήρες κείμενο της αιτήσεως εξαιρέσεως μαζί με τα στοιχεία που περιελάμβανε και, κατά δεύτερον, ότι η γνωμοδότηση της ομάδας εμπειρογνομόνων στερείται πλήρως αιτιολογήσεως.

- 58 Η καθής ανταπαντά ότι, κατά τη διαβούλευσή της με την ομάδα εμπειρογνομόνων στις 16 Οκτωβρίου 2000, περιέγραψε με ακρίβεια το περιεχόμενο της αιτήσεως εξαιρέσεως και ότι έθεσε το σχέδιο κατασκευής του Josanne στη διάθεση οποιουδήποτε μέλους της ομάδας το επιθυμούσε.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 59 Καταρχάς, όσον αφορά την αιτίαση περί μη διαβίβασεως στην ομάδα εμπειρογνομόνων του πλήρους κειμένου της αιτήσεως εξαιρέσεως, πρέπει να επισημανθεί ότι, ακόμα και αν η γνώμη της ομάδας εμπειρογνομόνων δεν δεσμεύει το κοινοτικό όργανο, η διαβούλευση με αυτήν συνιστά εντούτοις ουσιώδη τύπο, η παράβαση του οποίου επηρεάζει τη νομιμότητα της τελικής αποφάσεως, αν αποδεικνύεται ότι η παράλειψη διαβίβασεως ορισμένων ουσιωδών στοιχείων δεν επέτρεψε στη συμβουλευτική αυτή επιτροπή να εκφέρει γνώμη έχοντας πλήρη γνώση της υποθέσεως, ήτοι χωρίς να περιαχθεί σε πλάνη ως προς ουσιώδεις σημεία από ανακρίβειες ή παραλείψεις (βλ., στο πεδίο του δικαίου ανταγωνισμού, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1991, T-69/89, RTE κατά Επιτροπής, Συλλογή 1991, σ. II-485, σκέψη 23, και της 6ης Οκτωβρίου 1994, T-83/91, Tetra Pak κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-755, σκέψη 37).

- 60 Όμως, μολονότι, εν προκειμένω, η καθής διαβίβασε στην ομάδα εμπειρογνομόνων, όταν η τελευταία επιλήφθηκε της αιτήσεως, απλώς μια περίληψη της αιτήσεως και

όχι το σύνολο της αιτήσεως με τα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα, εντούτοις, κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002 η καθής επιβεβαίωσε ότι, κατά τις συνεδριάσεις της ομάδας εμπειρογνομόνων, τίθενται πάντα στη διάθεση των μελών της ομάδας οι πλήρεις φάκελοι που αφορούν τις αιτήσεις εξαιρέσεως βάσει του κανονισμού 718/1999 και ότι αυτό συνέβη και στην προκειμένη περίπτωση.

61 Εξάλλου, το Πρωτοδικείο ρώτησε τους προσφεύγοντες, οι οποίοι φέρουν και το βάρος αποδείξεως, ποια ήταν τα ουσιώδη στοιχεία που, κατά την άποψή τους, δεν είχαν διαβιβαστεί από την καθής στην ομάδα εμπειρογνομόνων. Συναφώς, οι προσφεύγοντες περιορίστηκαν να επικαλεστούν, αφενός, το έγγραφο, του οποίου, όπως ήδη κρίθηκε στην προπαρατεθείσα σκέψη 34, δεν απέδειξαν την υποβολή στην Επιτροπή μαζί με την αίτηση εξαιρέσεως, και, αφετέρου, έναν συνημμένο στην αίτηση εξαιρέσεως κατάλογο που περιλαμβάνει τα ονόματα των εταιριών με τις οποίες θα συνεργάζονταν. Διευκρίνισαν δε ότι τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων έπρεπε να γνωρίζουν ότι επρόκειτο για εταιρίες που δραστηριοποιούνται «εν γένει» στον τομέα της βυθοκορήσεως. Επί του θέματος, το Πρωτοδικείο αρκείται στη διαπίστωση ότι τα ονόματα όλων των εταιριών αυτών περιλαμβάνονταν και στο σώμα της ίδιας της αιτήσεως εξαιρέσεως και ότι, ως εκ τούτου, τα μέλη της ομάδας εμπειρογνομόνων μπορούσαν να λάβουν γνώση.

62 Κατά δεύτερον, αναφορικά με την αιτίαση περί μη αιτιολογήσεως της γνωμοδοτήσεως της ομάδας εμπειρογνομόνων, υπενθυμίζεται ότι η έλλειψη αιτιολογήσεως που αφορά γνώμη ή γνωμοδότηση, η οποία δεν συνιστά βλαπτική πράξη αλλά απλώς πράξη μη δεσμευτικού χαρακτήρα, δεν συνεπιφέρει το παράνομο της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Πράγματι, η προσβαλλόμενη απόφαση θα ήταν πλημμελής λόγω ελλείψεως αιτιολογήσεως, μόνον αν παρέπεμπε σε μια μη αιτιολογημένη γνωμοδότηση εμπειρογνομόνων και δεν περιελάμβανε ούτε η ίδια αυτοτελή αιτιολογήση.

63 Καθόσον οι προσφεύγοντες προσπαθούν στην πραγματικότητα να αποδείξουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση δεν είναι αιτιολογημένη, διότι δεν παραθέτει τους λόγους για τους οποίους η ομάδα εμπειρογνομόνων τάχθηκε κατά της χορηγήσεως εξαι-

ρέσεως, πρέπει να υπομνησθεί ότι, εφόσον η γνώμη αυτής της ομάδας δεν δεσμεύει την Επιτροπή και δεν υφίσταται, εν προκειμένω, διάσταση απόψεων μεταξύ αυτής της ομάδας και της Επιτροπής, οι προσφεύγοντες δεν μπορούν να καταλογίσουν στην καθής ότι δεν τους ενημέρωσε λεπτομερώς για την άποψη των εμπειρογνομόνων.

- 64 Κατά συνέπεια, ο ανωτέρω λόγος ακυρώσεως πρέπει ομοίως να απορριφθεί.

Επί των λόγων ακυρώσεως που αντλούνται από την παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της προηγούμενης ακροάσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 65 Με τις παρατηρήσεις τους επί των εγγράφων που προσκόμισε η καθής κατόπιν της συνεδριάσεως της 18ης Σεπτεμβρίου 2002 και τα οποία αφορούν την πρακτική που ακολούθησε η καθής κατά την έκδοση αποφάσεων τα προηγούμενα έτη επί των αιτήσεων εξαιρέσεως για αυτόνομες βυθοκόρους, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση είναι πλημμελής λόγω παραβιάσεως των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της προηγούμενης ακροάσεως.

- 66 Κατά τους προσφεύγοντες δηλαδή, από τα έγγραφα αυτά προκύπτει ότι το ζήτημα της ικανότητας μεταφοράς εμπορευμάτων είχε τεθεί και κατά τη διάρκεια της διοικητικής διαδικασίας για άλλες αυτόνομες βυθοκόρους, παρόμοιες με το Josanne, επειδή διέθεταν ανάλογο εξοπλισμό. Όμως, εν αντιθέσει προς την προκείμενη περίπτωση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν εξετάσει τις αιτήσεις εξαιρέσεως των

άλλων αυτών αυτόνομων βυθοκόρων με μεγάλη προσοχή. Ειδικότερα, οι προσφεύγοντες ισχυρίζονται ότι οι εν λόγω υπηρεσίες είχαν επιτρέψει στους ενδιαφερόμενους να προσκομίσουν συμπληρωματικά στοιχεία για τα σκάφη αυτά και είχαν ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες από τις αρμόδιες εθνικές αρχές, προκειμένου να βεβαιωθούν ότι τα συγκεκριμένα πλοία δεν χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά εμπορευμάτων και ότι, συνεπώς, μπορούσαν να χορηγηθούν οι εξαιρέσεις που είχαν ζητηθεί. Ως εκ τούτου, κατά τους προσφεύγοντες, η καθής όφειλε να αντιμετωπίσει την περίπτωση του Josanne με τον ίδιο τρόπο. Όσον δε αφορά το έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2000, οι προσφεύγοντες ισχυρίστηκαν κατά τη συνεδρίαση της 30ής Ιανουαρίου 2003 ότι δεν ήταν επαρκώς σαφές και δεν τους καλούσε ρητά να υποβάλουν συμπληρωματικά στοιχεία.

67 Η καθής επισημαίνει ότι οι προσφεύγοντες δεν επικαλέστηκαν στην προσφυγή τους την παραβίαση των αρχών της απαγορεύσεως των διακρίσεων και της προηγούμενης ακροάς εως. Συνεπώς, κατά την αποψη της, οι νέοι αυτοί ισχυρισμοί πρέπει να απορριφθούν ως απαράδεκτοι.

68 Εν πάση περιπτώσει, η καθής θεωρεί ότι οι ισχυρισμοί αυτοί είναι αβάσιμοι. Αφενός, εκτιμά ότι η περίπτωση του Josanne δεν είναι παρόμοια με αυτή των άλλων αυτόνομων βυθοκόρων. Επισημαίνει ότι, εν αντιθέσει προς τις αιτήσεις εξαιρέσεως που αφορούσαν τα άλλα σκάφη, στην περίπτωση του Josanne ήταν προφανές, βάσει των στοιχείων που είχαν παράσχει οι προσφεύγοντες, ότι το εν λόγω σκάφος δεν πληρούσε τις προϋποθέσεις για να εξαιρεθεί και για να απαλλαγούν οι ιδιοκτήτες του από την υποχρέωση καταβολής της ειδικής εισφοράς που προβλέπει ο κανονισμός 718/1999. Η Επιτροπή ισχυρίζεται, αφετέρου, ότι, με έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2000, οι υπηρεσίες της επανέλαβαν στους προσφεύγοντες τις προϋποθέσεις απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής της ειδικής αυτής εισφοράς και τους γνωστοποίησαν ότι, βάσει των στοιχείων που διέθεταν, δεν μπορούσε να χορηγηθεί εξαίρεση. Συνεπώς, κατά την καθής, πριν λάβουν την απόφαση επί της αιτήσεως εξαιρέσεως, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν δώσει στους προσφεύγοντες τη δυνατότητα να εκθέσουν την άποψή τους. Επιπλέον, η καθής θεωρεί ότι η προκειμένη περίπτωση μπορεί να συγκριθεί με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-109/94, Windpark Groothusen κατά Επιτροπής (Συλλογή 1995, σ. II-3007, σκέψη 48), με την οποία έγινε δεκτό ότι η Επιτροπή, όταν επιλαμβάνεται αιτήσεως οικονομικής ενισχύσεως, δεν υποχρεούται να ακούσει τους διαδίκους, πριν αποφανθεί επί της χορηγήσεως.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 69 Αναφορικά με το παραδεκτό των ισχυρισμών, πρέπει να υπομνησθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 48, παράγραφος 2, του κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, κατά τη διάρκεια της δίκης απαγορεύεται η προβολή νέων ισχυρισμών, εκτός αν στηρίζονται σε νομικά και πραγματικά στοιχεία που ανέκλυψαν κατά τη διαδικασία.
- 70 Εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες επικαλέστηκαν τους παρόντες ισχυρισμούς, στηριζόμενοι σε πραγματικά στοιχεία τα οποία υποβλήθηκαν από την καθής στο πλαίσιο μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας που αποφάσισε το Πρωτοδικείο κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002 και των οποίων δεν μπορούσαν να έχουν λάβει γνώση με άλλο τρόπο.
- 71 Κατά συνέπεια, η προβολή των ισχυρισμών αυτών πρέπει να επιτραπεί (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 14ης Μαΐου 1998, C-259/96 P, Συμβούλιο κατά De Nil και Impens, Συλλογή 1998, σ. I-2915, σκέψη 31, της 15ης Οκτωβρίου 2002, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P έως C-252/99 P και C-254/99 P, Limburgse Vinyl Maatschappij κ.λπ., Συλλογή 2002, σ. I-8375 σκέψεις 369 έως 378, και του Πρωτοδικείου της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, T-141/97, Yasse κατά ΕΤΕπ, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-177 και I-A-929, σκέψη 127).
- 72 Αναφορικά με το βάσιμο του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων, πρέπει να υπομνηστεί ότι η αρχή αυτή απαγορεύει να αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο παρόμοιες καταστάσεις ή να αντιμετωπίζονται με όμοιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν αυτού του είδους η αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, T-13/99, Pfizer Animal Health κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-3305, σκέψη 478).

- 73 Εν προκειμένω, οι προσφεύγοντες ορθώς επισημαίνουν ότι από τα έγγραφα που προσκόμισε η καθής προκύπτει ότι στις περιπτώσεις των άλλων αυτόνομων βυθοκόρων, για τις οποίες η αίτηση εξαιρέσεως από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 718/1999 είχε υποβληθεί κατά τη διάρκεια των ετών που προηγήθηκαν της προσβαλλόμενης αποφάσεως, οι υπηρεσίες της Επιτροπή εξέτασαν τις υποθέσεις με πιο εμπειριστατωμένο τρόπο απ' ό,τι στην περίπτωση του Josanne, πριν χορηγήσουν τις ζητούμενες εξαιρέσεις. Αναλόγως της περιπτώσεως, είχαν καλέσει πράγματι τα ενδιαφερόμενα μέρη να προσκομίσουν συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με τον εξοπλισμό των επίμαχων σκαφών ή τη χρήση τους ή/και είχαν υποβάλει αιτήσεις στις αρμόδιες εθνικές αρχές για την παροχή συμπληρωματικών στοιχείων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν καλέσει επίσης τις αρχές αυτές να επιθεωρήσουν το σκάφος, προκειμένου να βεβαιωθούν για την ακρίβεια των παρασχεθέντων στοιχείων.
- 74 Επιπλέον, είναι εξίσου αληθές, όπως επισημαίνουν και οι προσφεύγοντες, ότι οι αιτήσεις εξαιρέσεως των άλλων αυτών σκαφών, περιέχουν, έως ένα βαθμό, ενδείξεις από τις οποίες μπορούσε να συναχθεί ότι και τα σκάφη αυτά ήταν σε θέση να χρησιμοποιηθούν για τη μεταφορά εμπορευμάτων. Απαντώντας στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, η ίδια η καθής αναγνώρισε ότι, καταρχάς, αμφέβαλλε για την ακρίβεια των ισχυρισμών των ενδιαφερόμενων μερών και ότι η άρση των αμφιβολιών αυτών κατέστη δυνατή μόνο χάρη στα στοιχεία που της παρασχέθηκαν. Από τα έγγραφα αυτά προκύπτει, ομοίως, ότι, για ένα μέρος των συγκεκριμένων σκαφών, η Επιτροπή είχε χορηγήσει τη ζητούμενη εξαίρεση, παρό το γεγονός ότι η ομάδα εμπειρογνομόνων ή οι αρμόδιες εθνικές αρχές είχαν διατυπώσει αμφιβολίες σχετικά με την πλήρωση όλων των απαιτούμενων προϋποθέσεων.
- 75 Εντούτοις, από μια προσεκτική σύγκριση των διαφόρων αιτήσεων εξαιρέσεως για τις άλλες αυτόνομες βυθοκόρους με την αίτηση που υπέβαλαν οι προσφεύγοντες για το Josanne, προκύπτει σαφώς ότι, ακόμη και αν, όπως δέχεται και η καθής, οι άλλες αιτήσεις μπορούσαν, ως ένα βαθμό, να εγείρουν αμφιβολίες σχετικά με τη δυνατότητα υπαγωγής των πλοίων στην εξαίρεση που προβλέπει ο κανονισμός 718/1999, εντούτοις, καμία από τις αιτήσεις αυτές δεν περιελάμβανε, όπως αντιθέτως συνέβαινε στην περίπτωση του Josanne, ένα σύνολο σαφών και συγκεκριμένων ενδείξεων ότι, πέραν της βυθοκορήσεως, τα σκάφη αυτά μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν και για τη μεταφορά διαφόρων εμπορευμάτων.

- 76 Όμως, σε μια τέτοια περίπτωση, δεν μπορεί να καταλογιστεί στην καθής ότι αντιμέτωπος διαδικαστικά την αίτηση εξαιρέσεως του Josanne διαφορετικά απ' ό,τι τις αιτήσεις για τα άλλα σκάφη. Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.
- 77 Αναφορικά με το βάσιμο του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της προηγούμενης ακυρώσεως, πρέπει να υπομνηστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, ο σεβασμός των δικαιωμάτων άμυνας, στο πλαίσιο οποιασδήποτε διαδικασίας η οποία κινείται έναντι ενός προσώπου και είναι ικανή να καταλήξει σε βλαπτική γι' αυτό πράξη, συνιστά θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου, η οποία πρέπει να διασφαλίζεται ακόμη και εν απουσία ειδικής κανονιστικής ρυθμίσεως που να διέπει την εν λόγω διαδικασία. Η αρχή αυτή επιτάσσει να παρέχεται η δυνατότητα σε κάθε πρόσωπο, κατά του οποίου μπορεί να ληφθεί βλαπτική απόφαση, να καταστήσει λυσιτελώς γνωστή την άποψή του, τουλάχιστον όσον αφορά τα εις βάρος του στοιχεία τα οποία λαμβάνει υπόψη της η Επιτροπή προς στήριξη της αποφάσεως της (βλ. απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Μαΐου 2001, Τ-186/97, Τ-187/97, Τ-190/97 έως Τ-192/97, Τ-210/97, Τ-211/97, Τ-216/97 έως Τ-218/97, Τ-279/97, Τ-280/97, Τ-293/97 και Τ-147/99, Kaufing κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-1337, σκέψεις 151 και 153, καθώς και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 78 Αντίθετα από ό,τι υποστηρίζει η καθής, η προκειμένη περίπτωση δεν μπορεί να συγκριθεί με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 68 υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση Windpark Groothusen κατά Επιτροπής. Πράγματι, αφενός, στην υπόθεση εκείνη επρόκειτο για αίτηση που είχε υποβληθεί με αποκλειστική πρωτοβουλία του ενδιαφερόμενου προσώπου, προκειμένου να χορηγηθεί μια οικονομική ενίσχυση, ενώ στην προκειμένη περίπτωση οι προσφεύγοντες υποχρεούνται, βάσει του κανονισμού 718/1999, στην καταβολή της ειδικής εισφοράς και πρέπει να ζητήσουν από την Επιτροπή την απαλλαγή τους από αυτή. Αφετέρου, στην προπαρατεθείσα υπόθεση, η επίμαχη απόφαση της Επιτροπής εκδόθηκε υπό συνθήκες εξετάσεως εκατοντάδων αιτήσεων. Όπως επιβεβαίωσε και η καθής κατά τη συνεδρίαση της 30ής Ιανουαρίου 2003, αυτό δεν συνέβαινε στην προκειμένη περίπτωση.
- 79 Στην παρούσα υπόθεση, οι υπηρεσίες της Επιτροπής γνωστοποίησαν, με έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2000, τη λήψη της αιτήσεως εξαιρέσεως και επέστησαν την

προσοχή των προσφευγόντων στις προβλεπόμενες από τον κανονισμό 718/1999 προϋποθέσεις για τη χορήγηση εξαιρέσεως. Ειδικότερα, τόνισαν με σαφήνεια το γεγονός ότι, βάσει του άρθρου 2, παράγραφος 2, στοιχείο ζ', του κανονισμού 718/1999, η εξαίρεση του εξοπλισμού ή υλικού βυθοκορήσεως από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού υπόκειται στον όρο ότι το υλικό αυτό «δεν χρησιμοποιείται για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 [του κανονισμού αυτού]». Διευκρίνισαν επίσης ότι η εξαίρεση μπορεί να χορηγηθεί μόνο «υπό τον όρο ότι μια αυτόνομη βυθοκόρος χρησιμοποιείται αποκλειστικά για εργασίες βυθοκορήσεως, διατηρήσεως πυθμένων και εξαγωγής άμμου». Τέλος, κατέληξαν ότι, «υπό την επιφύλαξη του αποτελέσματος της διενεργούμενης εξέτασεως, από τα διαβιβασθέντα έγγραφα προκύπτει ότι το “Josanne” δεν φαίνεται α priori να πληροί τις προαναφερθείσες προϋποθέσεις».

80 Ενεργώντας με αυτό τον τρόπο, η καθής υπέδειξε στους προσφεύγοντες, με επαρκή σαφήνεια και ακρίβεια, ότι τα στοιχεία που περιλαμβάνονταν στην αίτηση εξαιρέσεως και στα συνημμένα σε αυτήν έγγραφα δεν επέτρεπαν να συναχθεί ότι το Josanne θα χρησιμοποιούνταν αποκλειστικά για εργασίες βυθοκορήσεως, αφού το πλοίο μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για τη μεταφορά εμπορευμάτων κατά την έννοια του άρθρου 1 του κανονισμού 718/1999.

81 Όσον αφορά τον ισχυρισμό των προσφευγόντων ότι το έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2000 δεν περιελάμβανε ρητή πρόσκληση για υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων, πρέπει να επισημανθεί ότι η αρχή του σεβασμού των δικαιωμάτων άμυνας επιβάλλει μεν στις εθνικές και κοινοτικές διοικητικές υπηρεσίες ορισμένες διαδικαστικές υποχρεώσεις, προϋποθέτει όμως και επιμέλεια εκ μέρους του ενδιαφερομένου. Έτσι, αν ο ενδιαφερόμενος θεωρεί ότι τα δικαιώματά του άμυνας προσβάλλονται, ή προσβάλλονται μερικώς, στο πλαίσιο της διοικητικής διαδικασίας, σ' αυτόν απόκειται να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να το αποδείξει ή, τουλάχιστον, να ενημερώσει σχετικά, σε εύλογο χρόνο, την αρμόδια διοικητική αρχή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 11ης Ιουλίου 2002, T-205/99, *Hyper* κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-3141, σκέψη 59).

- 82 Ως εκ τούτου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι δόθηκε στους προσφεύγοντες, ως ενήμερους επιχειρηματίες, η δυνατότητα να καταστήσουν λυσιτελώς γνωστή την άποψή τους πριν από την έκδοση της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Συνεπώς, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από την παραβίαση της αρχής της προηγούμενης ακροάσεως πρέπει, ομοίως, να απορριφθεί.
- 83 Δεδομένου ότι κανένας από τους λόγους ακυρώσεως που προβλήθηκαν κατά της προσβαλλόμενης αποφάσεως δεν έγινε δεκτός, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.
- 84 Επιπλέον, όσον αφορά τα έγγραφα που προσκόμισαν οι διάδικοι κατά τη συνεδρίαση της 18ης Σεπτεμβρίου 2002 (βλ. ανωτέρω σκέψη 18), το Πρωτοδικείο κρίνει ότι δεν είναι λυσιτελή για την επίλυση της παρούσας διαφοράς.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 85 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι οι προσφεύγοντες ηττήθηκαν, πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα, σύμφωνα με το σχετικό αίτημα της Επιτροπής.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Οι προσφεύγοντες φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους καθώς και τα έξοδα της καθής.**

Lenaerts

Azizi

Jaeger

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 8 Μαΐου 2003.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

K. Lenaerts